

Határozatok Tára

C-260/11. sz. ügy

The Queen, David Edwards kérelmére,

kontra

Lilian Pallikaropoulos

kontra

Environment Agency és társai

(a Supreme Court of the United Kingdom [Egyesült Királyság] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Környezet — Århusi egyezmény — 85/337/EGK irányelv — 2003/35/EK irányelv — 10a. cikk — 96/61/EK irányelv — 15a. cikk — A környezeti ügyekben az igazságszolgáltatáshoz való jog — A »nem [...] mértéktelenül drága« bírósági eljárás fogalma”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (negyedik tanács), 2013. április 11.

1. *Környezet — Egyes projektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálata — 85/337 és 96/61 irányelv — Engedélyező határozattal szembeni jogorvoslathoz való jog — A nem mértéktelenül drága eljárás követelménye — Fogalom*

(A 2003/35 irányelvvel módosított 85/337 tanácsi irányelv, 10a. cikk és a 2003/35 irányelvvel módosított 96/61 tanácsi irányelv, 15a. cikk, ötödik bekezdés)

2. *Az Európai Unió joga — Értelmezés — A tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó rendelkezés — Önálló és egységes értelmezés*

3. *Környezet — Egyes projektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálata — 85/337 és 96/61 irányelv — Engedélyező határozattal szembeni jogorvoslathoz való jog — A nem mértéktelenül drága eljárás követelménye — A nemzeti bíróság általi értékelés — Szempontok*

(A 2003/35 irányelvvel módosított 85/337 tanácsi irányelv, 10a. cikk és a 2003/35 irányelvvel módosított 96/61 tanácsi irányelv, 15a. cikk, ötödik bekezdés)

1. Az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 85/337 irányelv 10a. cikkének ötödik bekezdésében és a 2003/35 irányelvvel módosított, a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló 96/61 irányelv 15a. cikkének ötödik bekezdésében meghatározott követelmény, miszerint a bírósági eljárás nem lehet mértéktelenül drága – figyelembe véve az érintett fél által viselt költségek összességét –, azt jelenti, hogy az eljárásból fakadó pénzügyi teher nem akadályozhatja az érintett személyeket azon joguk gyakorlásában, hogy az e cikkek hatálya alá tartozó bírósági jogorvoslati lehetőséggel éljenek.

E követelmény a környezetvédelem terén az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke értelmében vett hatékony jogorvoslat elvének és a tényleges érvényesülés azon elvének részét képezi, amely szerint az azon jogorvoslati kérelmekre vonatkozó eljárási szabályok, amelyek célja, hogy biztosítsák a jogalanyokat az uniós jog alapján megillető jogok védelmét, nem lehetnek olyanok, hogy gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé tegyék az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását.

(vö. 33., 35. pont és a rendelkező rész)

2. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 29. pont)

3. Amennyiben valamely nemzeti bíróság határozathozatalát kéri egy környezetvédelmi jogvitában felperesként perveztes magánszemélynek a költségek viselésére való kötelezése kapcsán, vagy általánosabb jelleggel, ha arra kéri fel, hogy az eljárást megelőző szakaszban foglaljon állást a perveztes félre terhelhető költségek esetleges korlátozásáról, tiszteletben kell tartania azon követelményt, hogy az eljárás ne legyen mértéktelenül drága, szem előtt tartva mind a jogait védeni kívánó személy érdekeit, mind pedig a környezet védelméhez fűződő közérdeket.

Ezen értékelés keretében a nemzeti bíróság nem alapozhat kizárólag az érdekelt fél anyagi helyzetére, hanem a költségek összegének objektív elemzését is el kell végeznie. Ily módon az eljárási költség nem haladhatja meg az érdekelt fél anyagi lehetőségeit, és semmi esetre sem tűnhet objektíve ésszerűtlennek. Figyelembe kell vennie továbbá az adott felek helyzetét, a kérelmező pernyertességének ésszerű esélyét, az ügy tétjének e kérelmező, illetve a környezet védelme számára képviselt fontosságát, a jogi kérdés és az alkalmazott eljárás bonyolultságát, a különböző szakaszokban való jogorvoslat esetlegesen vakmerő jellegét, valamint hogy létezik-e a költségmentesség vagy költségkorlátozás nemzeti rendszere.

Ezzel szemben az, hogy a költségek az érdekeltet ténylegesen nem tartották vissza az eljárás folytatásától, önmagában nem elegendő ahhoz, hogy az eljárás ne minősüljön számára mértéktelenül drágának.

Végül ez az értékelés nem követhet eltérő szempontokat attól függően, hogy elsőfokú, fellebbezési vagy második jogorvoslati eljárásban végezték el.

(vö. 40–48. pont és a rendelkező rész)